

POLITECHNIKA WROCŁAWSKA
Instytut Informatyki, Automatyki i Robotyki
Zakład Systemów Komputerowych

**Grafika komputerowa i komunikacja
człowiek - komputer**

Kurs: INEK00012L

Sprawozdanie z ćwiczenia nr 4

TEMAT ĆWICZENIA
OpenGL – interakcja z użytkownikiem

Wykonał:	Karol Pastewski 252798
Termin:	WT/TP 7.30-10.30
Data wykonania ćwiczenia:	09.11.2021r.
Data oddania sprawozdania:	16.11.2021r.
Ocena:	

Uwagi prowadzącego:

1. Wstęp teoretyczny

1.1. Rzut perspektywiczny

W poprzednich ćwiczeniach do wyświetlenia obiektu 3-D używaliśmy rzutu ortograficznego. W tym rzucie rzutnia, czyli płaszczyzna na której powstawał obraz, była równoległa do płaszczyzny tworzonej przez osie x i y , a proste rzutowania biegły równolegle do osi z . Aby umożliwić pokazanie efektów przemieszczeń obiektu we wszystkich osiach należy zastosować rzutowanie perspektywiczne. Rzut perspektywiczny jest lepszy od równoległego nie tylko ze względu na możliwość prezentacji przemieszczeń, pozwala także lepiej pokazać na płaszczyźnie geometrii trójwymiarowego obiektu.

2. Nowe polecenia OpenGL

- **glutMouseFunc**(void (*func)(int buton,
int state,
int x,
int y));

Polecenie ustawiające funkcję zwrotną obsługującą działanie przycisków myszy. Parametr `button` odpowiada za rodzaj wciśniętego przycisku (`GLUT_LEFT_BUTTON`, `GLUT_MIDDLE_BUTTON` i `GLUT_RIGHT_BUTTON`). Parametr `state` może przyjąć wartość `GLUT_DOWN`, kiedy przycisk zostaje naciśnięty albo `GLUT_UP`, kiedy przycisk zostaje zwolniony. Parametry `x` i `y` wskazują na względne współrzędne okna po zmianie stanu przycisku myszy.

- **glutMotionFunc**(void (*func)(int x,
int y));

Polecenie ustawiające funkcję zwrotną obsługującą ruch myszki. Funkcja zwrotna jest wywoływana za każdym razem, gdy jeden albo więcej przycisków na myszy zostanie wciśnięty. Parametry `x` i `y` wskazując na lokacje kursora myszy na oknie programu.

- **gluPerspective**(GLdouble fovy,
GLdouble aspect,
GLdouble zNear,
GLdouble zFar);

Polecenie służy do definiowania obszaru (bryły) widoczności dla rzutu perspektywicznego. Parametr `fovy` określa kąt widzenia, w stopniach, dla współrzędnej `y`. Parametr `aspect` określa kąt widzenia, w stopniach, dla współrzędnej `x`. Jest to proporcja pomiędzy szerokością (`x`) i wysokością (`y`). Parametry `zNear` oraz `zFar` określają zakres dla kierunku `z`, dla którego obiekt będzie wyświetlony. Jeżeli obiekt będzie miał współrzędną `z` wychodzącą poza zakres określony przez `zNear` i `zFar`, to nie zostanie on wyświetlony.

- **gluLookAt**(GLdouble eyeX,
GLdouble eyeY,
GLdouble eyeZ,
GLdouble centerX,
GLdouble centerY,
GLdouble centerZ,
GLdouble upX,
GLdouble upY,
GLdouble upZ);

Polecenie pozwalające na definiowanie położenia obserwatora względem punktu. Parametry `eyeX`, `eyeY` oraz `eyeZ` określają pozycję, w której znajduje się obserwator. Parametry `centerX`, `centerY` oraz `centerZ` określają punkt, na który obserwator ma patrzeć. Parametry `upX`, `upY` oraz `upZ` określają kierunek wektora `up`. Aby obserwator był zwrócony w stronę punktu `upY` musi mieć dodatnią wartość.

3. Rozwiązanie zadania

```
413 // Funkcja obsługuje wciśnięcie przycisku na myszce
414 void Mouse(int btn, int state, int x, int y) {
415     if (btn == GLUT_LEFT_BUTTON && state == GLUT_DOWN) {
416         x_pos_old = x;           // przypisanie aktualnie odczytanej pozycji kursora jako pozycji poprzedniej
417         y_pos_old = y;
418         status = 1;             // wciśnięty został lewy klawisz myszy
419     } else if (btn == GLUT_RIGHT_BUTTON && state == GLUT_DOWN) {
420         y_pos_old = y;
421         status = 2;
422     } else {
423         status = 0;             // nie został wciśnięty żaden klawisz
424     }
425 }
426
427 // Funkcja "monitoruje" położenie kursora myszy i ustawia wartości odpowiednich
428 // zmiennych globalnych
429 void Motion(GLsizei x, GLsizei y) {
430
431     delta_x = x - x_pos_old;    // obliczenie różnicy położenia kursora myszy
432     delta_y = y - y_pos_old;
433
434     x_pos_old = x;             // podstawienie bieżącego położenia jako poprzednie
435     y_pos_old = y;
436
437     glutPostRedisplay();       // przerysowanie obrazu sceny
438 }
```

Funkcje obsługujące działanie przycisków oraz ruchu myszki.

```
234 // Funkcja obsługująca rysowanie czajnika
235 void Teapot() {
236     if (status == 1) {         // jeśli lewy klawisz myszy wciśnięty
237         teapotRotation[0] += delta_x * pix2angle;
238         teapotRotation[1] += delta_y * pix2angle;
239
240         if (teapotRotation[0] > 360.0) teapotRotation[0] -= 360.0;
241         else if (teapotRotation[0] < -360.0) teapotRotation[0] += 360.0;
242         if (teapotRotation[1] > 360) teapotRotation[1] -= 360.0;
243         else if (teapotRotation[1] < -360.0) teapotRotation[1] += 360.0;
244
245     } else if (status == 2) {   // jeśli prawy klawisz myszy wciśnięty
246         viewerTeapotZ += delta_y / 10;
247         if (viewerTeapotZ > 20) {
248             viewerTeapotZ = 20;
249         } else if (viewerTeapotZ < 2) {
250             viewerTeapotZ = 2;
251         }
252     }
253
254     gluLookAt(0.0, 0.0, viewerTeapotZ, centerX, centerY, centerZ, 0.0, 1.0, 0.0);
255     // Zdefiniowanie położenia obserwatora
256
257     glRotatef(teapotRotation[0], 0.0, 1.0, 0.0);
258     glRotatef(teapotRotation[1], 1.0, 0.0, 0.0);
259
260     if (showAxes == 1) drawAxes();
261
262     glColor3f(1.0, 1.0, 1.0); // ustawienie koloru na biały
263     glutWireTeapot(4.0);
264 }
```

Funkcja rysuje czajnik na ekranie w rzucie perspektywicznym obsługujący ruch wokół obiektu za pomocą obracania czajnika w miejscu. Punkt, na który jest zwrócony obserwator się nie zmienia i tak samo położenie obserwatora. Linie od 240 do 243 zapewniają, że wartości kątów obrotu zawsze są pomiędzy 0, a 360. Użytkownik ma zablokowaną możliwość przybliżania się do obiektu do pewnego momentu, aby zapobiec niepożądanemu działaniu programu.

```

196 // Funkcja obsługująca rysowanie jajka
197 void Egg() {
198
199     if (status == 1) { // jeśli lewy klawisz myszy wciśnięty
200         theta += (delta_x * pix2angle) / 100; // modyfikacja kąta obrotu o kąt proporcjonalny
201         phi += (delta_y * pix2angle) / 100;
202
203         if (theta > 360.0) theta -= 360.0;
204         else if(theta < -360.0) theta += 360.0;
205         if (phi > 360) phi -= 360.0;
206         else if(phi < -360.0) phi += 360.0;
207
208     } else if (status == 2) { // jeśli prawy klawisz myszy wciśnięty
209         radius += delta_y / 10;
210         if (radius > 20) {
211             radius = 20;
212         } else if (radius < 2) {
213             radius = 2;
214         }
215     }
216     viewer[0] = radius * cos(theta) * cos(phi);
217     viewer[1] = radius * sin(phi);
218     viewer[2] = radius * sin(theta) * cos(phi);
219
220     gluLookAt(viewer[0], viewer[1], viewer[2], centerX, centerY, centerZ, 0.0, 1.0, 0.0);
221     // Zdefiniowanie położenia obserwatora
222
223     if (showAxes == 1) drawAxes();
224
225     glColor3f(1.0, 1.0, 1.0); // ustawienie koloru na biały
226     glTranslated(0.0, -(ARRAY[(N - 1) / 2][0].point3[1] / 2), 0.0); // wyśrodkowanie obiektu
227
228     if (model == 1) drawPoints();
229     else if (model == 2) drawLines();
230     else drawTriangles();
231 }
232 }

```

Funkcja rysuje czajnik na ekranie w rzucie perspektywnym obsługujący ruch wokół obiektu za pomocą obracania obserwatora wokół obiektu. Punkt, na który jest zwrócony obserwator się nie zmienia, ale położenie obserwatora już tak. Linie od 203 do 206 zapewniają, że wartości kątów obrotu zawsze są pomiędzy 0, a 360. Linie od 216 do 218 obliczają nowe położenie obserwatora według wzorów przedstawionych na Rysunku 1. Użytkownik ma zablokowaną możliwość przybliżania się do obiektu do pewnego momentu, aby zapobiec niepożądanemu działaniu programu.

$$x_s(\Theta, \Phi) = R \cos(\Theta) \cos(\Phi)$$

$$y_s(\Theta, \Phi) = R \sin(\Phi)$$

$$z_s(\Theta, \Phi) = R \sin(\Theta) \cos(\Phi)$$

$$0 \leq \Theta \leq 2\pi$$

$$0 \leq \Phi \leq 2\pi$$

Rysunek 1 Wzory określające położenie obserwatora